

در لابه لای آن به جهاد مبارزان ایرانی هم اشاره می کنند. مبارزانی که در کنار آنها می جنگیده اند و تعدادی از آنها هم در افغانستان به شهادت رسیده اند و در همانجا هم به خاک سپرده شده اند. بی آن که امروز کسانی بدانند و یا یادی از آنها کنند. در این سوی نیز مهاجران بسیاری که به پناه آمده بودند، به جبهه رفتند و در دفاع مقدس شرکت کردند. مجروح شدند؛ شیمیایی شدند و شهید شدند. بی آن که توقعی داشته باشند؛ چون فرمان رهبر و مرجع تقلیدشان را واجب الاطاعة می دانستند. امروز شهدای افغانی جنگ تحمیلی از شهرهای شرقی ایران، از زاهدان و بجنستان گرفته تا ارومیه و کردستان که غرب ایران اسلامی به شمار می آیند در گلزارهای شهدا آرمیده اند.

اگر چه هیچ آمار رسمی از حضور مجاهدان افغانستانی در جبهه ایران وجود ندارد و به تبع آن هیچ آمار درستی نیز از شهدا، اسرا و جانبازان افغانستانی در دست نیست. تنها روایتی که نگارنده از آمار شهدا، اسرا و مفقودین مجاهدان افغانستانی در دفاع مقدس مشاهده کرده آماری است که سایت صبح، در آذر ماه ۱۳۸۶ در ذیل آمار شهدا، مفقودین و اسرای هشت سال دفاع مقدس با عنوان «شهدا در آیین آمار» مجموع شهدای افغانستانی دفاع مقدس را ۳۱۴ نفر دانسته و از ۴ نفر هم به عنوان مفقودالاثار یاد شده بود.

با توجه به مشترکات دینی و فرهنگی دو کشور ایران و افغانستان و حضور داوطلبانه مهاجران افغانستانی در جنگ هشت ساله ایران و عراق، این آمار نمی تواند کامل و دقیق باشد، چون در این آمار هیچ اشاره ای به اسرا و جانبازان افغانستانی دفاع مقدس نشده است. به طور قطع آمار شهدای افغانستانی هشت سال دفاع مقدس چند برابر این آمار است. امیدوارم پژوهشگران حق طلب ایران و افغانستان با همکاری مسئولان بتوانند طرحی نو را در این عرصه درآندازند، تا غربت بی پایان شهدای مهاجر افغانستان که یقیناً آمارشان به چند هزار نفر می رسد، به پایان برسد.

کردستان عراق پیش رفتند. با این که جنگ معمولاً در جغرافیای خاص مردمانی که به سرزمینشان تعلق دارند، تعریف می شود و کسانی در جنگ شرکت می کنند که علی القاعده از ساکنان بومی همان مرزهای جغرافیایی هستند، اما این قاعده کلی در مورد جنگ ایران و عراق کاملاً استثنا بود، امروزه می دانیم و تاریخ می داند که جهادگران بسیاری در ایران، آمدند و برای کشوری غیر از کشور خود جنگیدند و جانباز شدند و بسیاری هم به شهادت رسیدند. رشادت ها، جانبازی ها و شهادت مجاهدان غیر ایرانی دفاع مقدس، چنانچه به آن پرداخته شود این انرژی را دارد که برگ جدیدی را در ادبیات و فرهنگ مقاومت و پایداری ایران اسلامی بگشاید. روزی را که برای اولین بار به گلزار شهدای قم رفتم هرگز فراموش نمی کنم، آن روز سرباز جوان حراست گلزار شهدا با خوشرویی به سوالم پاسخ داد و دفترچه ای را مقابلم باز کرد و گفت: «این فهرست اسامی شهدای غیر ایرانی است» و صفحه اسامی شهدای افغانستان را پیش رویم گشود. به نام ها و محل شهادت آنها نگاه کردم و خواندم. امیرحسین محل شهادت جزیره مجنون؛ محمد توسلی محل شهادت عملیات والفجر ۸، سیدعلی اکبر محسنی محل شهادت بانه...

در جغرافیای سیاسی امروز جهان، کشورهای اسلامی ایران و افغانستان بر اساس مرزهای معین شان دو کشور مستقل و همسایه اند؛ اما در گذشته های نه چندان دور این کشورها و مردمان شان سرنوشت و سرشت مشترکی با هم داشته اند و با تکیه بر اصالت های بومی و اعتقادی شان در گستره خراسان بزرگ زندگی می کرده اند. امروزه نیز نشانه های روشنی از میراث فرهنگی؛ تاریخی و اعتقادی سرزمین خراسان بزرگ، در بسیاری از شهرهای دو کشور ایران و افغانستان دیده می شود. نشانه هایی که در سی سال گذشته بیش از هر زمان دیگر متجلی شده است و تجلی آن بر مدار بالاترین ارزش ها (شهادت) رقم خورده است. امروزه بسیاری از فرماندهان جهادی افغانستان که از خطرات جهادی شان با روس ها سخن می گویند،